

Begrippenlijst

Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. De netto schuldquote geeft de verhouding tussen de gemeentelijke schuldenlasten en het totaal van de baten weer. Ook wordt de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, als apart cijfer gepresenteerd. Op deze manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de begroting is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Over het algemeen geldt bij dit kengetal: hoe lager het percentage, des te beter. Een hoog percentage hoeft nog geen probleem te zijn, het is bijvoorbeeld mogelijk dat een gemeente een lening afsluit en deze lening aan een derde partij verschaft. Er is sprake van een gezonde investering als er schulden worden aangegaan voor het financieren van duurzame investeringen waarbij de rente meerjarig in de begroting gedekt wordt. Er is echter geen sprake van een gezonde investering als er langdurige schulden worden aangegaan voor het financieren van een eenmalige consumptieve besteding.

Solvabiliteitsratio, dit kengetal geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en de totale balansomvang weer. Hoe hoger dit percentage, des te beter. Het solvabiliteitsratio kan bijvoorbeeld stijgen door een toename van de algemene en/of bestemmingsreserves of dalen door een toename van een kort- of langlopende schuld.

Grondexploitatie, dit kengetal geeft de verhouding tussen de waarde van de grond ten opzichte van de totale baten van de gemeente. Hoe lager dit percentage, des te beter. Een gemeente kan leningen afsluiten om grond te kopen voor een toekomstig woningproject, de gemeente heeft dan een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Er is een directe relatie met de kengetallen netto schuldquote en solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte, dit kengetal geeft aan in hoeverre de structurele baten de structurele lasten kunnen dekken. Een positief percentage geeft aan dat de structurele baten de structurele lasten kunnen dekken. Een negatief percentage geeft aan dat de structurele baten de structurele lasten **niet** kunnen dekken.

Belastingcapaciteit, dit kengetal geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente zich verhouden tot de landelijke gemiddelde woonlasten van een gezin. Een laag percentage betekent niet gelijk dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen kan verwerven. De lagere woonlasten kunnen namelijk ook veroorzaakt zijn door een lagere gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als de gemeente de belastingen willen verhogen, moeten ze kijken naar het feit in hoeverre de riool- en afvalheffingen kostendekkend zijn en hoe het OZB-tarief van de gemeente zich tot het landelijk gemiddelde verhoudt. De belastingen zijn naast de Rijksbijdragen de belangrijkste eigen baten van de gemeente.

Weerstandsratio, dit ratio geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering in gevaar komt. Het weerstandsvermogen vangt deze risico's op en bestaat uit onder andere de algemene reserve. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's (waarvoor geen maatregelen zijn getroffen) die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. De verhouding tussen deze twee is het weerstandsratio. De norm voor het weerstandsratio mag de gemeente zelf bepalen. Het verschil tussen weerstandsvermogen en voorzieningen, is dat bij het weerstandsvermogen een risico redelijkerwijs financieel valt in te schatten en een hoge waarschijnlijkheid heeft.

Renterisiconorm, het renterisico is het risico dat de rentelasten van de gemeente ineens aanzienlijk stijgen. Doordat ze een nieuwe lening aantrekken met een hogere rente dan de 'oude' leningen. De renterisiconorm stelt dat de aflossing per jaar maximaal 20% procent van de begrote lasten mag zijn.

Kasgeldlimiet, het kasgeldlimiet wordt berekend als percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. De gemeente mag niet onbeperkt leningen aantrekken met een looptijd van korter dan één jaar, gezien het risico van fluctuaties in de rente bij deze korte financiering hoger zijn. In de Wet fido wordt er een maximum gesteld aan de netto kortlopende schuld.

EMU-saldo, dit is het saldo van een overheid die lid is van de EMU. Het saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is, dan dat er in een jaar is binnengekomen of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo geeft dus aan of de schuld toe- of afneemt. Gemeenten moeten dit cijfer in hun begroting opnemen, omdat het Rijk een verplichting heeft naar Europa. Dat maakt dat het EMU-saldo ook voor raadsleden relevante informatie geeft.